

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-1004

6.11.2024

Frende Skadeforsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskade— pågående lekkasje – oppstått i forsikringstiden?

Sikrede oppdaget vannlekkasje i boligen og meldte om vannskade til foretaket. Foretaket rekvirerte en takstmann, som konkluderte med at lekkasjen oppsto før forsikringen trådte i kraft. Foretaket avsto kravet under henvisning til at skaden ikke hadde oppstått i forsikringstiden. Sikrede var uenig og anførte at foretaket var ansvarlig for utbedring av et påfølgende skadeforhold, selv om skadeårsaken eller starttidspunktet for skaden/årsak kunne tidfestes til før forsikringen trådte i kraft. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på erstatning da skaden ikke hadde oppstått i forsikringstiden.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for vannskade.

Sikredes forsikring har følgende **Vilkår for hus- og hytteforsikring**

(...)

2. HVOR OG NÅR FORSIKRINGEN GJELDER

(...)

Vi erstatte skader som skjer mens du er forsikret i Frende.

(...)

4. SKADER VI ERSTATTER PÅ FORSIKRINGEN

4.1 BRANN, VANN, INNBRUDD, HÆRVERK, NATURSKADE OG ANNEN BYGNINGSSKADE

Vi erstatte plutselig og uforutsett (uventet) skade som skyldes

(...)

5. vannutstrømming etter lekkasje fra innvendig ledning eller tilknyttet utstyr

Generelle vilkår for alle skadeforsikringer i Frende

(...)

6. VI DEKKER SKADER SOM SKJER MENS DU ER FORSIKRET I FRENDE

Vi erstatte bare skader som skjer mens du er forsikret i Frende. Vi behandler saken etter vilkår og beløp som gjaldt da skaden skjedde. Som hovedregel legger vi til grunn at skaden har skjedd når den har inntruffet (oppstått).

Sikrede kjøpte en boligeiendom med overtagelse 15.12.22. Forsikringen hos foretaket trådte i kraft 1.5.23.

Sikrede oppdaget etter overtakelsen vannskader i boligen. Sikrede meldte skaden til foretaket 15.11.23. Foretaket rekvirerte takstmann, som i skaderapport av 21.11.23 konkluderte med følgende:

Det har oppstått vannskade i boligens 1. etg. og kjeller. Skade har sannsynligvis oppstått som følge av lekkasje på en vannledning eller kobling på vannledning av type kobber. Årsak til lekkasjen skyldes mest sannsynlig slitasje/elde, da vannledningen trolig er fra tilbygget ble oppført i 1981, alder 42 år.

Selve lekkasjepunktet er ikke avdekket, da det ligger skjult i skillevegg mellom bad og kjøkken i boligens 1. etg. Årsak til lekkasje kan ikke konstateres før lekkasjepunktet er avdekket. Skillevegg mellom bad og kjøkken er en gammel yttervegg av laft. Vannledninger ligger skjult inni veggen på baderomssiden.

(..)

Da vannet har dryppet i samme område som det har utviklet seg råte, vurderes det til at det er sammenheng mellom når tid lekkasjen i veggen har oppstått og råtens utviklingstid. Råtens utviklingstid er vurdert til mellom 2-3 år. Lekkasje har sannsynligvis pågått i ca. like mange år som råte har utviklet seg. Det vil si at lekkasjen oppsto lenge før oppført forsikringen trådte i kraft den 01.05.2023.

Foretaket avslo erstatning 23.11.23 på bakgrunn av opplysningene i rapporten og anførte at skaden oppsto før forsikringen trådte i kraft.

Sikrede klaget på avslaget 3.5.24, og påpekte at kostnadene forbundet med stansing av lekkasjen og tilbakeføringen av boligen måtte dekkes av foretaket:

Det pågår fremdeles lekkasjer fra det aktuelle røret i boligen. For å stanse lekkasjen, må det gjøres inngrep. Gitt utviklingen i saken mot (et annet forsikringsforetak), kan vi ikke forstå annet enn av kostandene forbundet med inngrepet ift. å stanse lekkasjen og tilbakestilling av boligen må være dekket hos Frende. Viser i den forbindelse til vedlagte vilkår pkt. 2: "Vi erstatter skader som skjer mens du er forsikret i Frende".

Råten som har oppstått som følgeskade pga. lekkasjene vil forsikringstaker utbedre selv.

Vi ber nå om at Frende revurderer avslag på forsikringsdekning.

Foretaket opprettholdt avslaget 7.5.24:

Frende opprettholder avslaget som er gitt. Forsikringen omfatter ikke skader som har oppstått før forsikringen kom i kraft hos Frende.

En skade anses som inntruffet på det tidspunkt skaden første gang materialiserte seg, selv om skaden først avdekkes på et senere tidspunkt. En skade har materialisert seg på det tidspunkt det objektivt sett har oppstått en fysisk forringelse av bygningen. Dette betyr at det, selv om det har vært pågående lekkasje også etter forsikringen kom i kraft hos Frende, er når skaden først oppstod som er avgjørende.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 8.5.24.

Sikrede krever prinsipalt dekning for utbedring av vannrøret og tilkomst/istandsetting etter utbedring, subsidiært at selv om utbedringen av selve lekkasjepunktet ikke er omfattet, er foretaket likevel ansvarlig for kostnadene til tilkomst og istandsetting etter rørutbedringen.

De største utgiftspostene knytter seg til tilkomst og istandsetting av huset ved lekkasjepunktet, ikke det utette røret eller følgeskadene av lekkasjen. Foretaket er ansvarlig for disse skadene selv om selve rørbruddet oppstod før forsikringen trådte i kraft, jf. FinKN 2021-1076, hvor nemnda la til grunn at med mindre vilkårene tydelig reserverer mot det, dekkes utbedring av et pågående skadeforhold selv om skadeårsaken eller starttidspunktet for skaden/årsak kan tidfestes til før forsikringen trådte i kraft. Vilårene pkt. 2 "Hvor og når forsikringen gjelder" angir at foretaket "dekker skader som skjer mens (sikrede) er forsikret i Frende". Vilårene inneholder ikke noen reservasjoner mot dekning av reparasjoner relatert til et pågående problem som har sin årsak i forhold som oppstod før forsikringen trådte i kraft.

Forsikringsforetaket avviser ansvar for skaden og anfører at det følger av takstrapporten at skaden oppstod før forsikringen trådte i kraft. En skade anses som inntruffet på det tidspunkt skaden første gang materialiserte seg, selv om skaden først avdekkes på et senere tidspunkt. En skade har materialisert seg på det tidspunkt det objektivt sett har oppstått en fysisk forringelse av bygningen. Selv om det har vært en pågående lekkasje også etter sikrede tegnet forsikringen, er

det tidspunktet når skaden opprinnelig oppstod som er avgjørende, jf. vilkårene for hus og hytte pkt. 2 og de generelle vilkårene pkt. 6.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for vannskade i bolig.

Sikredes forsikring dekker etter pkt. 4.1 nr. 5 "plutselig og uforutsett (uventet) skade som skyldes (..) vannutstrømming etter lekkasje fra innvendig ledning eller tilknyttet utstyr".

Foretaket erstatte "skader som skjer mens du er forsikret i Frende" jf. forsikringsvilkår for hus og hytte pkt. 2. De generelle vilkårene pkt. 6 angir:

Vi erstatte bare skader som skjer mens du er forsikret i Frende. Vi behandler saken etter vilkår og beløp som gjaldt da skaden skjedde. Som hovedregel legger vi til grunn at skaden har skjedd når den har inntruffet (oppstått).

Dette er i samsvar med det forsikringsrettslige utgangspunktet at foretakets ansvar forutsetter at forsikringstilfellet – her skade ved vannutstrømming – inntreffer i forsikringstiden, jf. HR-2020-1262-A og f.eks. FinKN 2020-408.

For at foretaket skal være ansvarlig, må altså den "plutselig og uforutsette" skaden som skyldes vannutstrømming etter lekkasjen skje i forsikringstiden, dvs. etter 1.5.23 da forsikringsperioden startet.

Begrepet skade betyr negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. Det avgjørende er altså når skaden inntraff/oppstod, ikke når den ble oppdaget, jf. bl.a. FinKN 2022-441.

Det er fremlagt skaderapport datert 21.11.23 som klart angir at skaden oppstod lenge før forsikringen trådte i kraft.

Sikrede anfører imidlertid at foretaket er ansvarlig for utbedring av et pågående skadeforhold, selv om skadeårsaken eller starttidspunktet for skaden/årsak kan tidfestes til før forsikringen trådte i kraft. Sikrede viser til FinKN 2021-1076, som gjaldt hvorvidt foretaket var ansvarlig for bekjempelse av stokkmaur:

Nemnda er enig i at selskapet ikke er ansvarlig for en skade som begynte sin utvikling før forsikringstiden inntraff. Men utgifter til bekjempelse er ikke en utgift som følge av en skade som har inntruffet, jf. for så vidt innledningen til pkt. 2, som sier at erstatningen omfatter "tilfeldige og plutselige skader som fremgår under, og utgifter som følge av slike skader". Bekjempelsesutgifter er utgifter for å avverge et pågående angrep og hindre senere skader, ikke utgifter som følge av en allerede inntruffet skade. Når dekningen er knyttet til insekter "som gjør skade", mener nemnda dette må forstås slik at utgiftene dekkes for et pågående angrep uansett om skaden har utviklet seg over tid.

FinKN 2021-1076 gjaldt dekning for utgifter til bekjempelse av insekter. Sikrede fikk dekket dette, til tross for at stokkmaur var i boligen før overtakelse/tegningstidspunktet. Nemnda la vekt på at ordlyden i vilkåret måtte forstås slik at utgifter til bekjempelse av et pågående angrep var dekket. Nemnda uttalte at utgifter til bekjempelse stiller seg annerledes enn utgifter som følge av en allerede inntruffet skade.

Nemnda kan derfor ikke se at FinKN 2021-1076 er relevant i denne saken. Sikrede har ikke dekning for utgifter til bekjempelse av en pågående skade, kun dekning for utbedring av en skade som er omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).